

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Patrocinium Defunctorum

Hautin, Jacques

Leodii, M.DC.LXV.

Articulus V. Excellentia ejusdem charitatis quatenus in cœlum præmittit
animas Deum suo loco ac nomine laudaturas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79679](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79679)

perius dicebamus, quæ perfectione omnium hujus vitæ malorum, & traditione omnium ejusdem bonorum ematur. Quid annua, quid biennalis, quid triennis possessio? nonne amplitudo mundi hujus, seu Pontificia, seu Imperatoria, seu Regia, quæ tanti fieri solet, frequenter non tam diu durat? Deinde minus grave est supplicium, quod animæ in Purgatorio perferunt, quam sit læta, fœlix, atque experenda cœli beatitudo, quam mortalium ope consequuntur: quis verò non plutimi æstimet lustrales rogos, ad annum, aut biennale spatium tolerare, vel evadere, cum tanti sit apud mortales, rogum prope momentaneum aut pati, aut evitare? Quid dicam nonnullas animas ad cœleste Regnum ope piorum mortalium promoveri, decennio, vicennio, trecennio, & amplius, priusquam per se illud adeptæ fuissent; quanto tempore vix imperia humana tenentur? His adde gaudium, & gloriam quandam æternam ex eâ acceleratione in eos, qui eâ fruuntur, derivari. Cum enim toto eo tempore, & intimè Deum ament, & dilaudent, & ad omne illius obsequium sint paratissimi, nemo dubitare potest, quin & à Deo redamantur, & ideo totâ æternitate redamandi sint, & ipsi propterea eadem æternitate totâ lætaturi, & gratias pro acceleratione maximas acturi, non Deo dumtaxat, sed & nominatim vindicibus suis, ac redemptoribus. Ergo ex hoc quoque capite ingens gloria manat hujus charitatis, & Amatoris piorum manium decus incomparabile refulget.

663.
illa chari-
tas torques
est aurea.

Quamobrem ò quisquis hæc legis, quisquis veræ apud Deum & Cœlites gloriæ es studiosus, moneo te Verbis Sapientis Proverb. c. 3. *Fili mi, ne obliviscaris legis meæ, & præcepta meæ cor tuum custodiat; longitudo enim dierum, & annos vitæ, & pacem apponent tibi.* Quænam siquidem ea lex, nisi amoris, ac misericordiæ? subdit enim proximè, *misericordia, & veritas non te deserant: quæ sic Variablis vertit: beneficentia, & fides, seu fidelitas non deserant te:* Et nos eam fidem accipere possumus: quæ ut plurimum piis manibus debetur, quibus utique à superstitibus solet subsidium sponderi, quæve per se omnium est illustrissima. Quamobrem sic prosequitur, *circumda eas gutturi tuo, nempe ad insigne divinæ nobilitatis.* Ita enim Chrysofostomus in Epistolam ad Philippenses; *Adapta, inquit, eas collo tuo, sicuti divinum liberi circa collum bullam habent auream, illamque numquam deponunt, utpote quam tamquam nobilitatis suæ insigne gestant: ita & nos elemosinâ semper amisci-*

endi sumus, ut ostendamus nos benigni, & misericordis patris esse filios, qui solem suum exoriri facit super bonos, & malos: Et inferius, Circumdemus, ait, nobis istum ornatum. Torquem faciamus auream: elemosinam dico, dum hic fuerimus; quam primum enim hæc ætas transierit, nullus amplius eius erit usus. Hæc Chrysofostomus. quæ de misericordia in defunctos potissimum rata sunt: cum torques principatus sit indicium, & hæc misericordia non modò ad Regnum evehat pios manes; sed & misericordes. Quare sequitur in Sapiente: *Describe ea in tabulis cordis tui, & invenies gratiam, & disciplinam bonam coram Deo, & hominibus: quæ demum gratia parens est gloriæ, & disciplina docet regium in hac vitâ induere animum, & parat in cœlo solum, regnumque amplissimum.*

ARTICULUS V.

*Excellentia ejusdem charitatis
quatenus in cœlum præmittit
animas Deum suo loco
ac nomine lauda-
turas.*

CHARITAS, quam prædicamus, 664.
partim animas purgandas respicit (de quo respectu hæcenus egimus) Sumus causa cur defuncti Deum laudent in cœlum.
partim Deum, cujus in gloriam omnis illa acceleratio beatitudinis defunctorum redundat, partim denique nos ipsos, qui eam exercemus, quippe quorum etiam maximo bono eadem acceleratio cedit. Enimverò nostra eorumdem operâ, Deum opt. Max. summo opere amant; celebrantque, atque adeò summam illi gloriam tribuunt. Atqui si verum est, ut est, Philosophorum scitum, quod est causa causæ, nempe necessariæ, est etiam causati causa. Cum igitur causa simus acceleratæ beatitudinis, consequitur ut simus pariter causa omnium amoris ac laudis actuum, quos toto illo spatium eliciunt, quandoquidem necessitate quadam eos eliciant, quia bonum immensum intimè cognitum non potest non summo opere adamari ac laudari: Adde orationem pro piis manibus, & transcriptionem nostræ satisfactionis eò destinari, ac tendere, ut beatitudine brevi fruantur, atque adeò ut simul amoris beatifico, simul divinis laudibus continenter incumbant. Quamobrem id omne & amoris, & laudum divinarum, verè dici potest à nobis proficisci,

proficisci, & nostro nomine ac loco Numini reddi. Quibus adijunge pios manes, & mentem illam nostram scire, & approbare: Deum item ipsum, cum ex casto ejus amore profuatur, eam amare & admittere. Quemadmodum ergo, qui musicos in ædem aliquam mittit, ut suo nomine Deum concinant, is eorum vocibus illum canit; maximè si & ipsi musici ejusdem sint mentis: Sic quoque tota eorum musica nobis ascribetur, non modò merito nostro, ac procuratore, sed maximà quoque eorum voluntate: nequeunt enim non esse gratissimi ac benevolentissimi.

665.
Et ut tepidam no-
stram sup-
pleant.

Id verò caritatem illam in vitâ functos nimium quantum commendat. Primum enim quàm dulce ac jucundum nobis, alioqui tepidis, ac frigidis potius Numinis servis esse debet, plures habere, qui operâ nostrâ ipsum idem Numen ferventissimè ament, laudentque amantissimè; Nam numeremus si liber cum nostro Jacobo Alvarez de Paz lib. 5. P. 3. c. 31. detrimenta operum tepidorum. *Primum Deum non placant: 2. Angelorum, & Sanctorum iram merentur: 3. demones ad risum, & contemptum provocant: 4. minimè ipsum operantem perficiunt: 5. maiorem in dies perfectionis assequenda difficultatem inducunt: 6. tempus ferè sine fructu consumunt.* Ita ipse. Quorum omnium causas non ægrè potest quisque invenire. Sed his adjiciamus insuper jacturam temporis, & velut vitæ nostræ interruptionem à somnò necessario ac superfluo exortam. Addamus impedimenta Deo vacandi, ex negotiis curisque forensibus; quantum restabit quod ad Numinis gloriam cedat? Nonne de nobis ratum est illud Sapientis Proverb. 10. *Egestatem operata est manus remissa?* Revera enim plerique nostrum utique caelestium egeni, Deo perparum reddimus, cui tamen omnia plurimis nominibus debemus. Itaque juvat nos in cælum animas legare, quæ nomina nostra dissolvant, & Deum nobis placent, & Cælitum gratiam demereantur, & pudore demones suffundant, & nos ad perfectionem favore suo provehant, ac denique nostram laudis divinæ inopiam abundè suppleant.

666.
Efficacius
quàm si
locaremus
musicos.

Vide porrò quàm id egregiè nostra in defunctos charitas præstare possit. Perspectum est enim imprimis efficacius ab eâ perfici ut laudetur Deus, quàm si grandære musicos ac cantores conducas, ut tua causâ Deum concinant. Nec enim quantilibet impensis tuis eorum libertatem sic emes, ut non integrum eis sit, & fortè de liberatum, non tam Deum cantu suo,

quàm artem suam celebrare, imò nequam Dei, sed nominis sui captare gloriam.

Jam qui cænobia exstruxere ad cantum perennem Numinis, qui que ea legibus suis ac ceremoniis instruxere, ut Augustini, Benedicti, Bernardi, securiores quidem sunt de piâ cantorum suorum, utpote religiosorum, voluntate; sed tamen & ipsa inconstans est, & in vitium curva, pronaque: & licet eorum laus Ecclesiæ, quæ Deo, ac Sponso suo Christo semper gratissima est, nomine nunquam non placeat, tamen plurimum ornamentum ex illâ decerpit, multorum vanitas, oscitantia, mentis evagatio, curiosus aspectus, prava cogitatio, & hujusmodi. At ea Numinis laus, quam procurat charitas in defunctos, certa prorsus & integra est, nec umquam ullo vel vitio deformis, vel tempore interrupta: hoc igitur respectu clarissima est.

667.
Aut qui
cænobia
exstruunt.

Denique dum tres illi pueri Babylonici cum reliquis rebus conditis Angelos invitant ad grates Numini, laudesque decantandas: dum Vates Regius multis locis eodem ad idem munus provocat, certi quidem sunt Sanctos illos Genios propter prolixissimam in Deum voluntatem partibus suis non defuturos, (& eadem ratio est cæterorum Cælitum idem volentium ac peitentium) sed illud non tam est causam esse efficacem laudum Angelicarum, quàm precario eas obtinere. At charitas illa, quam pertractamus, cum pios manes in odæum caeleste introducat, ubi non possunt non velle Deum prolixissimè laudare, ipsaverè efficit ut laudent.

668.
Aut qui
Angelos ad
Deum lau-
dandum
invitant.

Sed pusilla sunt ista si cum dicendis conferantur; licet enim in Cænobiis certò, ac semper, & optimè celebraretur Deus, tamen eadem caritas procurat Deo laudes præcellentiores quàm in Cænobiis tam Monachorum, quàm Monialium concini possint: nam etiam in Purgatorio animæ Deo gratissimæ suo propterea grates ex amore rependent: porrò earum amor, ac lætitia ex amore manans, excellentior est amore mortalium, cæteris paribus, & numerus piorum manium longè frequentior est numero Monachorum, & Monialium. Ex quibus conficitur ejusmodi in purgantes animas beneficentiâ provocari pios manes ad plures ac gratiores Dei laudes, quàm in Cænobiis à perfectissimis quibusque viris ac foeminis proficisci possint.

669.
Laudant
Deum de-
functi ex-
cellenter.

Illustrantur hæc ex Joanne de Lugo quem eminentissima sapientia ad sacram purpuram è Soc. Jesu evexit. Is enim disp. 26. de pœnit. Sect. 20. postquam quæsit, an suffragium, quod pro uno defuncto

670.
Uno adjuto
ceteri om-
nes Deum
laudant.

offertur, pro fit indirectè aliis defunctis, affirmat. Quia, inquit, *anima illa habent invicem maximam unionem charitatis, & dilectionis mutua: quare necesse est, quod omnes gaudeant de sublevatione alterius, & de remissione ei concessa: ergo habent omnes lætitiā aliquam accidentalem de illo suffragio, ergo aliquod solatium, & per consequens aliquam pœnæ diminutionē. In quo sensu non video inconueniens, quod hoc solatium accidentale concedatur in aliis, ita ut per accidens habeant aliquod accidentale levamentum perseverantē pœnæ essentiali, ut ita dicam, in eodem rigore, Nam sicut non omnia gaudia accidentalia, quæ beati habent in cœlo, necesse est, quod oriuntur ex mensura meritorum, & beatitudinis essentialis, sed possunt provenire aliunde, imo & possumus nostris orationibus ea illis impetrare, ut fateatur Suarez Tom. de Rel. 1. de orat. cap. 14. possumus etiam eos nostra conversione lætificare, sic possumus dare occasionem alicuius solatiū accidentalis animabus. Hæc de Lugo. unde conficias uno è piis manibus adjuto, ceteros omnes in Dei laudes gratesque exilire.*

671.
Laus, &
amor patriæ
essentiā præstā-
tior quàm
viā.

Sed ecce paradoxum profero longè etiam illustrius: istud mihi suggerunt Theologi, qui ut diximus num. 151. amorem patriæ essentiā perfectiorem esse volunt amore viæ. Quoniam sicut colorum notitia quam cæcus accipit ex auditu, planè dissimilis est, & supra quàm dici potest cedit eorundem notitiæ quam percipit oculus ex visu: ita Numinis notitia per fidem nimium quantum cedit ejusdem notitiæ per beatificam visionem perceptæ: atque adeò divina bonitas per visionem clarissimè repræsentata prorsus alia est à seipsa obscure cognitâ per fidem; & quod hinc consequens est, planè diversum atque excellentem parit sui amorem, ac proinde essentiā superiorem. Ex quâ plurimorum, nominatimque Angelici Doctoris sententia concludit noster Læsius, *Amorem Dei in patriâ esse incomparabiliter perfectiorem, quàm possit esse ullus in viâ, neque hunc amorem etiam si crescat sine fine, posse umquam ex æquari amori patriæ; qui tam sublimis, divinus & admirabilis est quàm ipsa visio, & tantum superat omnem amorem viæ, quantum visio omnem cognitionem.* Hæc Læsius. Ex quibus facilè est prope immensam ejus, quam prædicamus, caritatis laudem colligere. Cùm enim perficiat ut plurimi è piis manibus, celerius emigrent in cœlum, ibique Deum divino ejusmodi amore complectantur, pariter efficit, ut divina illa bonitas supra quàm di-

ci, aut concipi potest, purius, excellentiusque ametur à plurimis, quàm amari à mortalibus possit. Quare cùm actuum illius amoris singuli illâ incomparabili præstantiâ polleant, & cùm singulis momentis multiplicentur, idque ab aliquibus decennio, ab aliquibus octennio, ab aliis fortè diutius, cùm denique absque eâ caritate fuisset, tam præclatis, tamque multis amoribus Deus in æternum privatus esset; quæ lingua, quæ mens vel Angelica, caritatis nostræ excellentiam pro meritis possit extollere? Et si amoris beatifici tam augustum sit decus, tam incomparabilis claritudo, & aliunde par amori laus Cœlitum singulis pariter momentis iteretur, & utraque conjuncta sit non impari gaudio beatifico; quis eandem nostram caritatem eorum fontem satis æstimare queat?

Sed licet hoc adeò eximium videatur, tamen alio respectu longè apparebit sublimius: nam fac religiosum de vulgo hominem, id est, ex mediocriter dumtaxat bonis, qui non timore pœnæ, sed cœli, aut virtutis, aut etiam subinde Numinis amore ducitur, è Purgatorio tuâ ope, ut fieri pro num est, liberum cœlo inferi. fac eum septuaginta vixisse annis, & à vigesimo ætatis anno, quo religionis habitum induit, centenos in singulos dies actus virtutis elicuisse; Agè quis numerus futurus est actuum virtutis ab ipso toto spatio religionis editorum, & quod ei consequens est, quis numerus graduum gratiæ gloriæque ab eo acquisite? cognoscere aves? aio futurum millionem, & octingenta viginti septem millia actuum, & ducentos; ergo cœlum ingrediens Deum perfectius laudabit, & amabit, quàm millio & octingenta viginti septem millia infantium statim à baptismo mortuorum, quia eorum singulorum gratia gloriæque non æquat primum gratiæ gloriæque augmentum, cùm sit prima, primusque ejus gradus, qui ex sententia D. Thomæ posterioribus essentiæ perfectione cedit: atque ut sic non cedat: tamen minimus gradus sufficit ad animam originali culpâ purgandam, filiamque Dei creandam, cùm ex cœli, aut Dei amore major gratiæ proficisci debeat. Ac proinde universorum gloria cedit gloriæ viri istius Religiosi. Quare qui hunc precibus suis aliivè pietatis exercitiis celerius promoverit ad gloriam cælestem, vera fuerit causa licet partialis illius tantæ gloriæ, atque adeò (absit verbo invidia, & verum liberè loqui liceat) procuraverit pro eo tempore quo ejus ingressum cœli acceleraverit laudes Numinis præstantiores, quàm millio, & octingenta viginti septem Cœlitum mil-

672.
Laus eventus
viri
prom
bum in cœ
lum.

lia toto

liatoto eo tempore, puta anno, aut biennio, possint Deo concinere, qua laude charitatis in defunctos quid dici potest admirabilius, quid ad solatium nostrum, & veram gloriam Amatoris defunctorum præstabilius? est tamen aliquid:

673. *Quid si vir sanctus liberetur?*
 Vis illud nosse? en subjicio oculis. Age pone ab eo Amatore flammis eximi virum è perfectis aliquem; is quippe & facilius eximetur, quod parum debeat, & Amatori priorum manium longè amplius gloriæ tribuet. fac enim & illum ad quinquagenos ab ingressu Religionis annos vitam produxisse, fac millenos in singulos dies purissimi amoris actus concepisse. Post exactos atatis quinquagenos, cumularit amoris actuum circiter undecim milliones, sive centies & decies centena millia: ac proinde singulis momentis tantum Deum amabit, laudabitque, quantum centies, & decies centena millia infantium cœli incolarum. Sed parum illud. Cùm enim unicuique amoris Dei actus innumeris aliarum virtutum actibus æquivalcat, tantum insuper singulis momentis ab eo viro perfecto laudabitur divina bonitas, quantum ab innumeris imperfectis, de quibus prius egi. Et quod ex his confectarium est, Amator defunctorum, cujus beneficio lustralibus flammis exemptus fuerit, totidem per eum tam eximium divinæ laudis præconem momentis Deum laudabit, quot felicitatem ejus accelerarit; quid si ad unum, duosvè dies? quid si amplius? Quantum hinc emerget gloriæ nostri Amatoris?

674. *Quid si pro omnibus oretur?*
 Verùm enim verò etiam sublimiora eloqui nobis licet. Nam qui preces, aut satisfactionem ex jejunio, eleemosyna, sacrificio manantem omnibus Purgatorii carceris captivis applicat: is certè, si præfertim non parvo spatium, nec vulgari amore id faciat, illis omnibus, ac singulis tempus contrahit Purgatorii. minuit enim aliquantulum poenam damni simul cum poenâ sensus, ergo visionem beatificam, & cæterea eam consequentia omnibus & singulis accelerat. Porro in eâ multitudine multi probissimi, multi, qui Numinis olim amantissimi quotidie gratiam per plures annos auxere in millecuplum & amplius, nulli autem infantibus non sunt perfectiores, cùm simul cum baptismi gratiâ, poenitentia ad minimum sacramentum participarint, atque adeò gratiam ex eo manantem. Quamobrem qui pro omnibus defunctis preces fundit, aut aliud opus potens satisfaciendi exercet, tantam per illa pariet Deo gloriam, quam parare nequeunt tot millia Innocentium, & imperfectorum cœlo per tot ætates transmissorum, quibus

potissimè cœlum impletur; & si plurium annorum intervallo hanc pietatem continuat, sensu statim proposito fons & origo erit tot & tantarum Numinis laudum: quot & quantas cœli bona pars tribuere ipsi valeat, quandoquidem semper novos ac novos in cœlum sit expediturus.

Postremò altius adhuc ascendò, & dico hujus hominis charitatem in defunctos, quamdiu durat, singulis prope momentis beatos omnes provocare ad novas Numinis laudes, novamque gratulationem. Quippe, quia omnibus prope momentis è Purgatorio carcere animæ in cœlum migrant, ipsæque omnes, charitatis illius ope liberæ, universos ac singulos cœli incolas ingressu suo, novoque consortio, gaudiis complent, ac laudibus divinæ bonitatis. Quare cùm unus ille Amator defunctorum ingressus illius vera sit causa, est etiam singulis momentis vera causa laudis divinæ, gloriæque ab universis cœlitibus profectæ; Quo præconio quid possit excellentius excogitari?

675. *Noster patronus cœlum gaudet implere.*
 Nunc igitur, mi frigide Numinis Amator, ad te redeo, & quero, si emergere ex veterno non liber, an non saltem juvet per hosce Numinis cantores, ac præcones divinæ gloriæ excellentissimas ac ferventissimas laudes eidem Numini decantare? Nam si difficultatem metuis, fugisque, quid promptius, quàm eadem gratiâ modicam stipem egentibus impertire, aut desiderium aliquod rei non necessariæ frangere? Quod si facias, recordare quantum operæ pretium facturus sis, quantum amoris, vel in piis illis animis, vel in Cœlitibus excitaturus; quantum gloriæ SS. Triadi semper in omnibus laudandæ redditurus, utcumque animo frigeas, utcumque jejunus ac sterilis piarum cogitationum tibi videare: Certè quidem hæc optima, nec tamen uspiam usurpata ratio est solandi spiritualem suam inopiam, mœroremque ex noxis toties iteratis conceptum levandi, defunctis opitulari; quoniam idem ipsum est innumeros ad supplendam inopiam tuam laudis divinæ invitare, & vicarios oratoresque tuos fidelissimos habere. Etenim si vir quispiam sanctus certo tibi sponderet tua causa gratias Deo quàm propensissimas rependere: animum item suum ad omne obsequium ipsi devovere, & interea nocte dieque laudibus celebrare ejus majestatem, an non ea promissio te solaretur, tristemque & egenum recrearet? Atqui si defunctis auxiliaris, etiam facili ac vulgari stipe ac prece si vel id quod agis, & agere opus est, eorum satisfactioni adscribas, non modò promissum certum,

sed & rem tenes, eos inquam nactus es, quos necessitate quadam obstrictos habes, obnoxiosque divinis laudibus longè, quàm Divi mortales celebrarint, sanctius celebrandis. Hancine igitur charitatem, hanc rationem facillimè egestatem tuam supplendi non studiosè complecti poteris?

677.
Epilogus
ad Religio-
sos.

Sed vos hîc maximè compello, ô Numinis fervidi Amatores. Quanti enim vobis esse debet hoc studium piarum defunctorum animas adjuvandi, cum tantæ Numinis gloriæ ferax sit? nonne vel pro eâ solâ gloriæ accessione studiosè ac diligenter diu noctuque mittendæ in purgatorium preces, & transmittendæ animis satisfactiones essent, etsi minimè cruciarentur? nonne pro eâ solâ idoneo rerum æstimatori multa graviora supplicia essent perferenda? Quid eâ causâ non designare viri sancti, ac fœminæ? quid non sunt moliti? Enimverò ad amplificandam Numinis gloriam spectabat, quidquid in eorum actis generosè susceptum legimus, vel ad frangendas animi affectiones, vel ad intestinas corporis inimicitias extinguendas. Quid? offendisse aliquando apud Deum opt. Max. ejusque honori ac gloriæ detraxisse tam acerbum visum fuit S. Catharinæ Genuensî, ut amore Numinis, & odio sui velut ebria justitiam divinam adversum crimina sua invocaret, indulgentiam Pontificiam sibi lucrari cunctaretur, aliorum preces non requireret, veniam pœnæ noxis suis debitæ non rogaret, eo dumtaxat consilio, ut pro meritis lucraret. Tanta honoris divini per se recuperandi cupiditate ardebat! Vos igitur, qui illius amplificandi tam facilem & efficacem modum nacti estis, an negligere poteritis? Cur, quæso, tam flagrantibus votis ad cœlum aspiratis, nisi ut majestatem illam, bonitatemque immensam castius & ferventiùs ametis, ac prædicetis sincerius? At quando id nondum licet, en licet efficere transmissis in Purgatorium precibus, ut eam ipsam, & eâ vestro nomine, & Cœlites omnes vestro beneficio, multo, quàm vos ipsi, vehementius adamant. Ergo transmittite preces, transcribite satisfactiones, sacrificia cumulate; vel unius animæ acceleratus in cœlum ingressus operam omnem vestram plus nimio compensabit gloriæ divinæ amplificatione; quantò amplius complurium liberatio, quas haud dubiè ad eandem fœlicitatem provchetis, si charitatem in defunctos colere pergatis?

ARTICULUS VI.

Magnitudo caritatis in pios manes orta ex periculo subeundi pœnas Purgatorii, cui se Defunctorum Amator exponit.

PARS PRIMA.

Confertur cum misericordia corporali ac spiritali.

HÆC una est præcipuis hujus charitatis laudibus. Cum enim mortali quilibet ferè exploratum habeat pœnas expiatrix sibi purgando subeundas esse, easque eò fore acerbiores ac diuturniores, quò minus pro noxis in vitâ fecerit satis. Cum etiam constet eam satisfactionem, quam defunctis, aut vivis assignavimus, nostram amplius non esse, nec pœnas nobis, sed aliis quibus eam assignaverimus, debitas, posse diluere, consequitur ex hac in defunctos charitate manaturum ut purgantes pœnæ Amatorum defunctorum luendæ sint, & quidem graves, ac diuturnæ, quas dissolveret, si satisfactionem suam precumque impetrationem sibi reservaret. Et ea ferè persuasio, vel etiam, ut postea videbimus, formido, multos ab hac caritate deterret, eatenus saltem, ut piis manibus vel omnes, vel præcipuas satisfactiones suas donare prorsus recuset, licet preces, & subinde indulgentiam aliquam & nonnihil operum satisfacere potentium charitatis impulsu ac præcepto concedere consueverint.

678.
Occasio-
lius peri-
culi.

Ex quo excellentia fluit pietatis, ac misericordiæ eorum, qui eo metu, ac periculo neglecto pios manes omni, quâ licet, ope juvare contendunt, parati eorum causâ expiatrix illis flammis cremari, quando Deo ita visum fuerit. Quare omnem, aut prope omnem suam satisfactionem iis transcribunt, aut eam saltem, quam sibi olim necessariam fore existimant. Quorum numerus, jam (quæ Dei gratia est) non mediocris est, crescitque in dies vehementer, atque ut magis, magisque crescat, ejusmodi charitatis decus ex hoc capite demonstrare nunc conabor.

679.
Pios non
deterret.

Imprimis hoc perspectum est, & alias diximus, huic caritati nobilitate cedere

680.
Quod cha-
omne